

Valið í Bretlandi og Føroyar

Oddagrein

TAD stundur nú móti vali í stóra grannalandi okkara, Bretlandi. Hvat so, hvat kemur tað okkum við munnu mong spyrja. Hóast ein hevur ílt við at ímynda sær, hvønn týðning eitt val í Bretlandi skal hava fyri Føroyar, so er kortini greitt, at møgular stjórnarbrotingar í hesum næsta grannalandi okkara, kunnu koma at ávirka okkum so ella so.

SUM er hava vit tætt samstarv við Bretland á fleiri okjum. Her hugsa vit ikki minst um søluna av fiski, bæði liðugtjórðum fiskavörum og so eisini feskum fiski. Rutusambandið millum Føroyar og Skotland, sum SL hevur bygt upp hesi seinastu árin, var við til at byggja brýr millum londini, og ein vaksandi samvinna varð við at taka seg upp. Nú óvissa er um hesa sigling er ílt at siga, hvussu verður við samvinnuni.

HVUSSU kann so ein nýggj brets stjórna vera við til at menna samvinnuna við Føroyar! Sjálvandi eru Føroyar bert ein litil blettur á heimskortinum hjá eini bretska stjórn, men hyggja vit ikking okkum, so hómost teir stóru møguleikar, sum liggja í eini komandi oljuvinnu á øllum Atlantismótinum.

DUGA vit at bera okkum rætt at og fer ein komandi Laborstjórn at vísa Atlantismótinum størri ans, so er greitt, at tað liggja enn óroyndir møguleikar fyri samvinnu við henda stóra granna okkara.

MARKNATRETTAN er kanska mest týðandi málið, sum er millum Føroyar og Bretland. Tá hugsað verður um, hvussu órimuligt og víðgongt upprunaliga kravið hjá konservativu stjórnini var, so kann marknapolitikurinn hjá eini komandi Laborstjórn bert vera meira rimuligur. Tað skal vera vón okkara, at ein komandi arbeidastjórn í Bretlandi fer at vísa Føroyum ans og hafi eisini at ganga føroyingum meira á móti í markna-spurninginum. Hetta er at meta sum lykilin til eitt ríkt og blómandi samstarv á flest øllum okjum.

TANN fyri Bretland livistjóndi oljuíðnaðurin hevur so sanniliga eisin brúk fyri, at ein skilgáð loysn fæst á marknatráttini. Og tess rimuligari bretska stjórnin fer at verða mótvægis føroyskum krøvum um miðlinu, tess lættari verður tað hjá íðnaðinum í báðum londum at samvinna um menningina av øllum hesum nýggja oljulandslutinum.

EIN týðandi livæðr og fortreyt fyri eini oktari samvinnu er at fáa fasta sigling og ella flugvng millum okini. Nú tað visir seg at vera so sum so við føroyska áhuganum ella kapitalinum, er tað tá ikki rætt at spyrja, um ikki bretar og skotar sjálvir vóru sinnadur at vera við í eini slikari sigling ella entá at standa fyri henni! Vit vita, at P&O, sum rókir siglingina við Bretlands strendur, hevði eisini verið fót fyri at átið sær - t.d. í samstarvi við føroyingar - at fingið fasta farleið millum Skotland og Føroyar. Í dag stendur m.a. sama P&O fyri siglingini millum Skotland og Bergen. Tað undrar okkum, at ikki Smyril Line skal vera áhugað í hesi farleið, tá hugsað verður um, hvussu stór framtíð kann vera í henni.

FEKST ein semja um markið, so áttu vit føroyingar at tikið stig til at ment samvinnuna við Stórabretland. Hetta átti at verið gjørt miðvíst. Tað er greitt, at betri viðurskifti millum londini høvdu kunnað fingið bretar at skilt stóðu okkara betur, tá talan er um grindadráp.

TÁ hugsað verður um kósina hjá bretska stjórnini í marknaðsemjuni, so biða vit eftir at vita, hvør kósir verður hjá eini Laborstjórn. Eftir okkara tykki eigur hon at seta seg niður og meta um teir stóru møguleikar, ið liggja fyri framman í einum samstarvi við Føroyar um bæði olju og fisk og mangt annað - heldur enn bara at fara víðari við politikkinum hjá teimum konservativu. Bretland skyldar føroyingum størri virðing enn órimuliga krøvini landið setti um mark - ein bretska Laborstjórn fer kanska at minnst langur aftur, ja aftur til árin undir krignum, tá føroyingar ikki hildu seg aftur at sigla fisk til Bretlands í vandasjógv.

Sosialurin

Viðmerking

Vilhelm Johannesen, lögtingsmaður:

Løgmaður eigur at taka hendur í egnan barm

Tað ber ikki til, at nakað er galið við øllum teimum, sum løgmaður umgongst. At hesi eru ómøgulig og hava samstarvstrupulleikar. Tað má vera nakað galið við lögmanni sjálvum!

Dømini um, at løgmaður ikki kann samstarva, eru nú so nógv í tali, at tíðin er komin hagar til, at lögmaður má taka hendur í egnan barm og fara undir eina álvarsama sjálvransakan.

Tað var ikki meira enn gott og væl eitt ár liðið, frá tí at formaðurin í sambandsflokkinum, Edmund Joensen hevði tikið við sum lögmaður og samgonguleiðari, og vit kundu staðfesta, at split var komið í hansara eigna flokk. Sambandsflokkinum segði seg úr sambandsflokkinum. Orsøkin til útmeldingina hjá Finnboaga Arge, var ósemja við flokksformannin og samgonguleiðaran Edmund Joensen, lögmann.

Bert nakrar mánaðar seinni var greitt, at tey bæði umboðini, sum javnaðarflokkurin hevði sett í landsstýrið, ikki longur kundu samstarva við Edmund Joensen. Úrslitið varð, at Jóannes Eidesgaard og Andrias Petersen fóru úr landsstýrinum og at javnaðarflokkurin tók seg burtur úr samgonguni. Men lögmaður visti ráð fyri hesum. Hann fekk fólkaflokkinn við í samgonguna og um so var, at Jóannes Eidesgaard og Andrias Petersen vóru orsøkin til samstarvstrupulleikarnar, so skuldi ein trú, at nú var friður og ein

vandi. Nú kundi almenningurin rokna við samrøðri og góðum áralag í Tinganesi.

Men gakk. Tað gingu bert nakrar fáar vikur, so hevði lögmaður longu lagt seg út við landsstýrismennirnir hjá fólkaflokkinum og annar teirra, er meir enn ta einu ferðina hótur við, at hann verður sagdur úr landsstýrismannastarvinum av lögmanni. Og seinastu tíðina hevur veruligt stríð tikið seg upp millum Edmund Joensen, lögmann og ørumegin og landsstýrismannin hjá sjálvstýrisflokkinum, Sámal Petur í Grund hinumegin. Landsstýrismennirnir hjá verkamannafylkingini hava skift so ofta, at har hava ikki verið stundir hjá lögmanni at firta klandur og stríð við teir, so her kunnu vit bara siga: livst so spyrst.

Í tí nógv umrødda málinum um Framtaksgrunnin og Føroya Fiskavirking, hava vit staðfest, at ein meirluti av tí eftirverandi sambandsflokkinum uppá sjei tinglimir, var ósámdir við lögmannin í hesum málinum. Og nú um dagarnar bórur tíðindi um samstarvstrupulleikar og ósemju á einum ávisum vinnuvirkni, sum stendur Edmund Joensen ógvuliga nær, men av tí, at hetta ikki beinleiðis hevur nakað við politikkin at gera, skal eg ikki koma nærri inn á tað. Tað er heldur ikki

neyðugt. Tí dømini um samstarvstrupulleikar á politiska økinum, har Edmund Joensen, lögmaður er annar parturin, tróta ikki.

Tað allar seinasta og mest óhugnaliga er, at lögmaður nú hevur sent øllum teimum føroysku tjólmíðlunum krígsavbjóðing við at blanda seg uppí, hvat loftmíðlarnir bera fram. Hann hevur ennát kravt at ávisur landsstýrismaður skal í sjónvarpið at siga eitt ella annað. Hetta er eitt fullkomuliga ókent fyrbrigdi í øllum frælsom londum við demokratiskum stýrislag. Slikt fær okkum at hugsa um fyrrverandi kommunistalondini, um Nazi-Týskland og onnur líknandi einaræðisland, har mannaættindini ikki verða virð. Hetta kemur als ikki fyri í nokrum demokratiskum landi og átti tí heldur ikki at komið fyri her hjá okkum.

Í seinasta valskeiði og uppundir lögtingsvalið í 1994 segði sambandsflokkin seg at hava allar loysnirnar. Eg havi ongur loysnir sæð og dugi heldur ikki at hóma nakrar loysnir frá sambandsflokksins síðu. Har er bara klandur og stríð. Vit, sum eru í tí politiska arbeidnum - og nú eru so onnur, t.d. pressan og umsitingin, drigin uppí - ganga upp undir miðu í politiskum samstarvstrupulleikum, har

Samgonguleiðarin, Edmund Joensen, lögmaður í øllum fornum er annar parturin. Ein fær hug at spyrja hví lögmaður ikki leggur frá sær.

Frá teimum frystu skúlarunum komi eg at hugsa um eina søgu úr eini lesibók. Sagan var um ein gamlan og skirvisligan hjall. Hjallurin var so skirvisligur, at bara tað andaði úr hanakjafni, sum tikið verður til, so stóð hann og vaggði frá síðu til síðu. Hann átti at dottið niður. Men av tí at hjallurin ikki visti, hvørja lið hann skuldi detta á, varð hann bara standandi.

Kann tað hugsast, at Føroya Løgmaður anno 1997, er sum tann gamli hjallurin í lesibókini?

Tann 1. februar 1997

Vilhelm Johannesen

DANNY TRANSPORT

- tá okkurt skal koyrast ella goymast

Tlf. 19192

Blindastovnur Føroya

hevur opið mánag-fríggjadag kl. 9-16.
Telefon 18222.

FLOGFRAKT * SJÓFRAKT

GREIDA ALLAN FLUTNING & ØLL ÞÁPPÍR

Tlf. 12222